

Sauvo	yhteensä 9 kilp.			yhteensä 12 kilp.			yhteensä 12 kilp.		
Kiikala	2	1	0	-	-	-			
Loukonkulma/									
Pöytyä	yhteensä 5 kilp.			yhteensä 4 kilp.			-	-	-
Pruukkala/									
Aura	1	1	0	0	1	0	0	1	0
Orisuo/									
Loimaa									
Paimio	-	-	-	-	-	-			
Lirvansaari/									
Askainen	1	1	0	1	1	0			
Kirkonseutu/									
Loimaa	2	1	0	-	-	-			
Kalanti/									
Uusikirkko	-	-	-	-	-	-	0	1	0
Häkkänä/									
Pertteli	-	-	-	0	0	0			
Raatala/									
Kuusjoki							1	1	0
Haara-Onkijoki/									
Loimaa				yhteensä 22 kilp.			4	0	0
Jokisivu/									
Mynämäki				3	0	0	2	1	0
Pyhämaa				1	1	0	0	1	0
Hirvensalo/									
Turku							0	1	0
Turku							0	1	0
Kajonkulma/									
Loimaa									
Nousiainen							0	0	0
Alikulma/									
Perniö							1	1	1

Lähde: Varsinais-Suomen nuorisoseurojen tilastolliset vuosikertomukset ao. vuosilta.
VSNK Kansio Dc2. TMA.

MERKINNÄT:

- 0 = kilpailutoiminnan järjestäminen oli esillä, mutta kilpailuja ei järjestetty
 - = ei kilpailutoimintaa
 tyhjä = seuraa ei ollut perustettu tai sen toiminta oli lakannut

Useimmiten nuorisoseuroilla oli ohjelmassaan yhdet hiihto- ja yhdet yleisurheilukilpailut vuodessa. Vain harvoin niiden kilpailuohjelma sisälsi vuoden mittaan useampia tapahtumia, päinvastoin - kilpailu järjestettiin useasti vain jommassa kummassa urheilumuodossa. Joskus ohjelmassa saattoi olla myös eräiden muiden lajien kilpailut. Esimerkiksi satakuntalainen Illon nuorisoseura piti kaksikymmenluvun lopulla vuosittaiset ampumakilpailut,

minkä lisäksi se järjesti samoihin aikoihin Lapin (T.I.) nuorisoseuran tapaan yhdet pyöräilykilpailut. Satakunnan seurojen kilpailutoiminta oli myös 1930-luvulla samanlaista kuin edelliskymmenellä.⁴⁰

Myös Varsinais-Suomen Paattisissa Turun kupeessa järjesti Paimalan nuorisoseura pyöräilykilpailuja, vuonna 1934 yhdet. Loimaan Haara-Onkijoen nuorisoseuran huomattava aktiivisuus samaisena vuonna suuntautui pallopeleihin, ilmeisimmin pesäpalloon, jalkapalloon tai molempiin. Otteluita oli useita. Pesäpalloa pelattiin kautta kolmikymmenluvun myös Sauvossa. Marttilan nuorisoseura pitäytyi kilpailutoiminnassaan hiihdossa ja yleisurheilussa, mutta vuosittain kilpailuja oli keskimääräistä useampia, mikä kertoo huomattavasta paikallisesta aktiivisuudesta. Seuran tilastonikkarit eivät tosin kyenneet erottelemaan lajiryhmissä käytyjä kilpailuita. Uudellakirkolla (T.I.) nuorisoseuralaiset jättivät vuonna 1934 hiihdon ja yleisurheilun sikseen, mutta innostuivat järjestämään kaksi pesäpallo-ottelua ja yhdet uintikilpailut. Urheiluaktiivisuus oli riippuvaista seurojen johtomiehistä ja heidän kiinnostuksestaan, mutta yleisemmin myös nuorisoseuran koosta. Suuressa seurassa oli myös siinä määrin urheiluväkeä, että toimintaa syntyi sitäkin kautta. Esimerkiksi Sauvon nuorisoseurassa oli kolmikymmenluvun alussa noin 200 jäsentä ja Marttilan seurassa noin 150. Tilastoluvut kertovat omaa kieltään näiden suurseurojen urheilutyöstä. Urheiluosaston olemassaololla ei sen sijaan ollut mitään vaikutusta kilpailumääriin.

Lukuisat olivat ne nuorisoseurat, joilla ei ollut lainkaan urheilukilpailutoimintaa. Mikäli seuran esimies ei ollut kiinnostunut asiasta tai ei kyennyt innostamaan seuran johtokuntaa ja jäseniä toiminnallisuuteen, tulokset jäivät vähiin. Esimerkiksi Illon nuorisoseuran ampumakilpailut loppuivat moninaista urheilutoimintaa järjestäneen **Onni Mannerin** jäätyä pois esimiehen tehtävistä 1930-luvun alussa.⁴¹

Ongelmia oli eri puolilla maata. Esimerkiksi Keski-Suomen Nuorisoseurain Liiton toimintakertomuksessa vuodelta 1936 todettiin seuraavaa: *"Voimistelu- ja urheiluosastoja on ilahduttavan paljon, mutta ei vielä kaikissa seuroissa. Osanottajamäärä urheilukilpailuihin valitettavan pieni."* Kertomuksessa myös muistutettiin nuorisoseurojen - jopa maantieteellisesti varsin läheistenkin - poikkeavan urheiluaktiivisuudessaan toisistaan.⁴² Urheilu oli kuitenkin jatkuvasti esillä, koska maakunnalliset keskusseurat korostivat sen merkitystä, minkä ohella paikalliset urheiluseurat ja suojeluskunnat olivat omilla urheilutoimillaan usein innostamassa myös nuorisoseuraa. Niinpä nuorisoseuroissa saattoi silloin tällöin ilmetä joksikin aikaa poikkeuksellisen vilkasta urheiluharrastusta, kuten esimerkiksi Satakunnassa Tyrvään Lopenkulmalla.⁴³

Nuorisoseurojen välisissä urheilukilpailuissa ilmeni eräin paikoin se kieroutuma, että niihin otti osaa myös ennen muuta urheilijoina kunnostautunutta väkeä. Sanomalehti Karjala kirjoitti Viipurin nuorisoseurapiirin kesäkisoista seuraavasti vuonna 1935: *"Osanto kilpailuihin oli hyvin runsas, mutta jälleen oli tehtävä se havainto, että Viipurin ns-piirin urheilukilpailut eivät ole aivan oikeilla raiteilla, sillä kilpailuissahan esiintyi taas paikkakuntamme tunnetuimpia urheilijoita, jotka varsinaiseen ns-työhön tuskin koskaan ovat ottaneet osaa."* Lehti kaipasi sääntöuudistusta, jotta kilpailut paremmin vastaisivat tarkoitustaan ja katsoi, että kyseessä on *"pitäisi olla todelliset nuorisoseurojen"*

aktiivijäsenten väliset, urheilun ja ns-hengen elävöittämät kisat, ilman mitään lusikkametsästystä". Sama ongelma ilmeni myös ainakin Varsinais-Suomessa. Sikäläinen keskusseura kiinnitti vuonna 1932 huomiota siihen, että *"useissa nuorisoseuroissa on jäseninä henkilöitä, jotka ovat vain urheilutoiminnassa mukana, ja että he myöskin useissa tapauksissa ovat seuran toimintapiirin ulkopuolella".* Keskusseuran johtokunta päätti tuolloin, että paikallisten nuorisoseurojen oli siitä lähtien liitettävä mukaan *"ote seuran jäsenkirjasta seuran sihteerin ja puheenjohtajan varmentamana",* kun ne ilmoittivat jäseniään keskusseuransa kilpailuihin.⁴⁴

Oli siis ilmeistä, että monet nuorisoseurat eri puolilla maata haalivat muodolliseksi jäsenikseen paikkakunnan parhaita urheilijoita, joilta ei edellytetty minkäänlaista aktiivisuutta muussa kuin urheilutoiminnassa, mutta joiden avulla kyseisillä seuroilla oli mahdollisuus saavuttaa kärkisijoja ns-piirin urheilukilpailuissa. Viipurin nuorisoseurapiirin työsuunnitelmassa kaudelle 1935 - 1936 muistutettiin Karjalan kirjoituksesta ja toivottiin, että nuorisoseurat kertoisivat piirin seuraavassa vuosikokouksessa tilanteesta. Niin ei kuitenkaan käynyt; asiantila vaiettiin kuoliaaksi. Minkäänlaisiin yrityksiin tilanteen korjaamiseksi ei Viipurin suunnalla ryhdytty.⁴⁵

Vaikka nuorisoseuroissa ja keskusseuroissakin oli järjestetty eri lajien, ennen muuta hiihdon kilpasarjoja naisille ja nuorille monin paikoin jo kaksikymmenluvulla, oli ilmeistä, että tältä osin oli kuitenkin myös parantamisen varaa, näin ainakin Varsinais-Suomessa. Maakunnan keskusseura kehotti niinkin myöhään kuin vuonna 1937 nuorisoseuroja liittämään urheiluohjelmaansa myös naisten ja poikien välisiä urheilukilpailuja *"pohjan laajentamiseksi ja liikuntakasvatusharrastusten monipuolistuttamiseksi".* Myös voimistelun ja kansantanhuharrastusta oli elvytettävä.⁴⁶

Nuorisoseuran jäsenmäärä ja sen sukupuolijakauma, seuran toimintamuodot sekä suhteet seutukunnan muihin järjestöihin olivat paikkakunnittain vaihtelevassa vuorovaikutussuhteessa toisiinsa. Yhden esimerkin olosuhteista tarjoaa Rauman nuorisoseura, joka vuonna 1934 koki pahimmaksi ongelmakseen *"muiden yhdistysten voimakkaan toiminnan"* sekä *"pintapuolisuuden hengen".* Seurassa oli tuolloin 115 jäsentä, joista 2/3 oli naisia. Nuorisoseuran toiminta oli ollut varsin aktiivista ja painottunut kirjallisuuden ja kansantanhujen harrastamiseen. Urheilukilpailuja Rauman nuorisoseura ei sen sijaan ollut järjestänyt. Ongelmana oli kuitenkin se, että *"miehiä oli toiminnassa kovin vähän",* mikä vuosikertomuksen laatineen **J. Karhulan**, seuran esimiehen, mielestä johtui siitä, että *"nähtävästi suojeluskunta ja urheilutoiminta sekä kapakat vetävät miehet muualle".*⁴⁷

Rauman tapaus on esimerkki siitä, miten nuorisoseura ei kyennyt kokoamaan miehiä riveihinsä, tällä kertaa kaupunkiolloissa. Nuorisoseuratyö oli eittämättä maaseudun henkiseen perintöön kytkeytynyttä toimintaa, joka ei purrut kaupungeissa. Voi kuitenkin kysyä, mikseivät valkoisen maailmankatsomuksen omanneet raumalaismiehet liittyneet joukolla kyseiseen nuorisoseuraan, "vallanneet" sitä ja muuttaneet sisältä päin sen ohjelmamuotoja itselleen mieleisiksi, vaikkapa urheilun suuntaan. Samalla voi kuitenkin heti todeta, että miksi he sen olisivat tehneet, kun paikkakunnalla jo toimi joukko SVUL:n seuroja sekä suojeluskunta, jotka tarjosivat mahdollisuuden ennen muuta juuri urheilun harrastamiseen, suojeluskunta lisäksi maanpuolustustyöhön. Ravintolaelämä taas oli

nuorisoseuraväelle vieras elämänmuoto, joten viinistä, laulusta ja naisista sen pohjalta pitäneet raumalaismiehet pysyivät hekin poissa nuorisoseurasta. Käytettävissä olevat lähteet eivät yksiselitteisesti kerro, johtuiko urheilun olematon harrastus seuran vähäisestä miesmäärästä vai oliko miesten vähäinen osuus seurausta urheilun puuttumisesta nuorisoseuran ohjelmasta. Joka tapauksessa Rauman nuorisoseura oli vuonna 1934 tilanteessa, jossa siltä ei enää näyttänyt onnistuvan sen enempää urheilutoiminnan aloittaminen kuin tasapäinen kilpailu jäsenistä muiden järjestöjen kanssa.

Nuorisoseurojen olosuhteet vaihtelivat huomattavasti maan eri osissa ja samankin maakunnan sisällä riippuen muun muassa taloudellisista seikoista sekä muiden järjestöjen aktiivisuudesta ja määrästä paikkakunnalla. Merkittävin tekijä oli kuitenkin nuorisoseuran jäsenten oma asenne. Aktiivinen henki, innostus toimintaan ratkaisi viime kädessä nuorisoseurojen menestymisen tekivätpä muut järjestöt mitä hyvänsä. Niiden vaikutus oli ainoastaan välillistä siltä osin kuin ne mahdollisella omalla aktiviteetillaan kykenivät lamauttamaan nuorisoseuran toimet.

Erinäiset esimerkit osoittavat, että myös nuorisoseuroissa aktiivisuus urheilussa ja kiinnostus muihin toimintamuotoihin olivat selvässä yhteydessä toisiinsa. Antrean pitäjässä Mälkälän kylässä vaikuttanut Kalalammin nuorisoseura järjesti vielä 1920-luvun puolivälissä niin yleisurheilukilpailut kuin hiihtokisatkin, edelliset kesäjuhlien ja jälkimmäiset talvijuhlien yhteydessä. Kesälajeina olivat kolmiottelu, 2000 metrin juoksu sekä naisten 200 metriä ja talvikilpailuna miesten 6 kilometrin ja naisten 2 kilometrin hiihto. Enempää ei urheilurintamalla tapahtunutkaan, joskus kyllä vähemmän. Myös seuran muu toiminta oli kallistumassa pelkkään iltamien pitoon ja lähinnä vain siihen. Niinpä urheilutoimintaan ei missään vaiheessa saanut lisäpotkua uusista ideoista tai kilpailutoiminnan lisäämisestä. Seuraan perustettiin tosin opintokerho, joka keskittyi käsittelemään "nuorison käytöstä", minkä lisäksi kalalammit rakensivat kaksikymmenluvun lopussa myös oman nuorisoseuratalon. Vähitellen seura kuitenkin "erikoistui" juhlimiseen, iltamatoiminta lisääntyi ja tilaisuuksia pidettiin lähes tasaiseen tahtiin joka toinen viikko.⁴⁸

Myös Sirkjärven nuorisoseura Säkkiärvellä oli niitä seuroja, joiden urheilutoiminta ajautui vähitellen kaksikymmenluvun alun jälkeen lamaan. Mutta eipä seura harrastanutkaan 1920-luvun edetessä käytännössä muuta kuin iltamien pitoa. Kolmikymmenluvulla seurassa oli runsaat 30 jäsentä, ja toiminta oli heikkoa, edelleen vain iltamia. Vuosikymmenen alussa seurassa toimi tosin kolmisen vuotta opintokerho, joka harrasti mm. äidinkielen opiskelua, itsekasvatusta sekä kasvinhoitoa. Vuonna 1938 seuran toiminta sammui lopullisesti.⁴⁹

Täysin toisenlainen oli tilanne Käkisalmen nuorisoseurapiiriin kuuluneessa Ala-Kaukolan nuorisoseura "Raivaajissa", joka osoitti 1930-luvulla monipuolista aktiivisuutta eri työmuodoissa. Tyypillinen esimerkki on vuosi 1934, jolloin seurassa vaikutti 23-jäseninen mieskuoro, 35-jäseninen sekakuoro, käsityöosasto, näytelmäosasto ja kotiopintokerho, minkä lisäksi seuralla oli neljästi vuodessa ilmestynyt lehti sekä kirjasto, jossa oli 200 teosta ja kirjattuna 199 lainausta. Luonnollisesti "Raivaajat" piti myös iltamia. Kaiken tämän ohella nuorisoseuralla oli urheilutoimikunta, joka järjesti kolmet urheilukilpailut. Seura otti lisäksi osaa Kaukolan edistysseurojen välisiin urheilukilpailuihin. Vaikka

"Raivaajien" jäsenistö supistui kolmikymmenluvulla runsaasta 70:stä noin 40:een, eri alojen toiminta jatkui myös seuraavina vuosina, ja siten seuralla oli edelleen myös useammat urheilukilpailut vuodessa. Lisäksi hiihto ja yleisurheilu saivat rinnalleen ilmakivääriammunnat sekä piilunheittokilpailut. Vuonna 1937 seura kävi rakentamaan omaa urheilukenttää seuratonsa läheltä ostamalleen tontille ja seuraavana vuonna se aloitti keräyksen uusien urheiluvälineiden hankkimiseksi.⁵⁰ Ala-Kaukolan Raivaajat oli tyypillinen esimerkki niistä nuorisoseuroista, joissa myös urheilutoiminta oli vireää muun aktiivisen harrastuksen osana.

Vaikka kilpaurheilu oli vuosisadan alussa saanut varsinkin nuorisoseuraväen piirissä myös arvostelua, se oli silti säilyttänyt asemansa ja oli talvisotaan asti nuorisoseuraurheilun perusta. Ainakin maan lounais- ja kaakkoiskulmassa käytännön toimet rajoittuivat kuitenkin yleensä yhteen kahteen kilpailuun lajiryhmää kohden vuodessa, minkä lisäksi nuorisoseurojen kiinnostus maakunnallisiin kisoihin oli vähäinen. Kokonaisuudessaan nuorisoseuraurheilu jäi määrällisesti kuitenkin selvästi jälkeen maan varsinaisen urheiluliikkeen sekä suojeluskuntaliikkeen riennoista liikuntakasvatuksen alalla, mikä sinänsä oli varsin ymmärrettävää. Nuorisoseuratyön lähtökohdat ja varsinaiset työmuodot olivat enemmän henkisen kasvatuksen ja kulttuurin puolella, ja poikkesivat siten hieman kahden muun merkittävän kansanliikkeen toiminnasta. Nuorisoseurojen urheilu oli kuitenkin paitsi yhteydessä liikkeen ylempien tahojen urheiluojelmiin myös ilmentymää jäsenten omasta kiinnostuksesta. Lisäksi se oli täydennystä paitsi nuorisoseurojen muille työmuodoille myös sille urheilutyölle, jota tehtiin maalaisväestön parissa suojeluskuntien ja SVUL:n urheiluseurojen toimesta.

Tässä esitetty tarkastelu on suuntautunut ainoastaan kolmeen esimerkkinä olleeseen nuorisoseurapiirikuntaan Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Etelä-Karjalan maakunnissa. Esitetyn pohjalta ei siten voi vetää missään tapauksessa johtopäätöksiä koko maan nuorisoseuraliikkeen urheiluharrastuksesta. On ilmeistä, että maan yli 20 keskusseurassa oli myös sellaisia, joiden nuorisoseuroissa oli useissa huomattavasti aktiivisempaa hiihto-, yleisurheilu- ja voimisteluharrastusta. Kolme esimerkkimaakuntaa osoittavat kuitenkin selkeästi, että ainakaan kaikkialla maassa nuorisoseuraurheilu ei vastannut sille liikkeen johtoportaisissa asetettuja tavoitteita sen enempää kuin yleistäkään näkemystä aktiivisesta, koko järjestökentän kattavasta innokkaasta urheiluharrastuksesta. Voi myös pitää selvänä, että maasta löytyi muita maakuntia tässä esiteltyjen lisäksi, joissa nuorisoseuraurheilu oli joissakin tai jopa kaikissa lajeissa vain muutamien innostuneiden nuorisoseurojen ja ylipäättään harvojen aktiivisten urheilijoiden varassa. Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Etelä-Karjalan nuorisoseurat olivat muutoin liikkeensä uskollisia jäseniä ja edustivat nuorisoseura-aatteen vakaumusta toimintasuunnitelmissaan. Urheilussa - samoin kuin usein muissakin toimintamuodoissa - niistä osoittivat huomattavaa aktiivisuutta silti vain harvat. Sitä ei voine pitää vain maan lounais- ja kaakkoiskolkkaan liittyneenä poikkeusilmiönä. Nuorisoseuraurheilun merkitys oli kuitenkin siinä, että se täydensi omalta osaltaan sitä liikuntakasvatustoimintaa, jota kautta laajan maaseudun harrastettiin varsinaisissa urheiluseuroissa sekä suojeluskunnissa, ja lisäsi siten maaseutuväestön mahdollisuuksia urheilun harrastukseen.

Lähdeviitteet

1. Pöytäkirja Satakunnan Nuorisoseurain Liiton vuosikokouksesta (tästä lähtien SNSL vuosikok.) 22.-23.6.1903. Satakunnan Nuorisoseurain Liiton kokoelma (tästä lähtien SNSL) Kansio Ca1. Turun maakunta-arkisto (tästä lähtien TMA).
2. Ibidem sekä Pöytäkirja Satakunnan Nuorisoseurain Liiton johtokunnan kokouksesta (tästä lähtien SNSL jk.) 2.1.1904. SNSL Kansio Ca1. TMA.
3. SNSL vuosikok. 22.6.1914 ja 7.1.1923. SNSL Kansio Ca1. TMA.
4. Satakunnan Nuorisoseurojen Liiton voimisteluosastojen voimistelukilpailujen säännöt, Kilpailuohjeet kiertävistä talviurheilumerkeistä Satakunnan nuorisoseuroille sekä Satakunnan Nuorisoseurojen Liiton 3-ottelun kilpailusäännöt. SNSL Kansio Cb1. TMA.
5. Itse Santeri Alkio kritisoi lajia tolstoilaisen rauhanaatteen hengessä vuonna 1901. Varsinaisesti ammunta menetti sijansa nuorisoseuralajina kuitenkin siksi, että muut lajit olivat lisänneet suosiotaan. Jaakko Numminen, Suomen nuorisoseuraliikkeen historia I, Vuodet 1881-1905, Keuruu 1961, s. 516-522. - Silti ammuttiin vielä 1910-luvullakin. Satakunnan keskusseuran kesäjuhlissa vuonna 1914 oli ensi kertaa ohjelmassa maakunnan nuorisoseurojen ampumakilpailu Huittisten nuorisoseuran lahjoittamasta kiertopalkintomaljasta. Sääntöjen mukaan ampuminen tapahtui 100 metrin matkalla Suomen Sporttiklubin tauluihin kymmenellä laukauksella (2 sarjaa à 5 laukausta). Voittajaseuralle annettiin kunniakirja, kun sen sijaan maljan sai vuodeksi se ampuja, joka voittavassa ryhmässä oli saavuttanut parhaan tuloksen. Satakunnan Nuorisoseurojen Liiton ampumakilpailun säännöt. SNSL Kansio Cb1. TMA.
6. Ks. urheilutoimikunnista esim. Pöytäkirja Varsinais-Suomen Nuorisoseurain Keskusseuran johtokunnan kokouksesta (tästä lähtien VSNSK jk.) 3.1.1926. Varsinais-Suomen Nuorisoseurain Keskusseuran kokoelma (tästä lähtien VSNSK) Side Ca2. TMA; Ks. myös esim. VSNSK:n työsuunnitelmat kausille 1921-1922, 1926-1927 ja 1927-1928. VSNSK Kansio Dc4. TMA.
7. Selostus Satakunnan Nuorisoseurojen Liiton kesäjuhlilta Keikyässä 23.-24.6.1921. SNSL Kansio Ca1. TMA; Satakunnan Nuorisoseurain Liiton vuosikertomus 1920 -1921, laatinut K.N. Hanhijärvi, Kokemäki 1922. SNSL Kansio Dc1. TMA; Ks. myös edellisvuotisten kisojen samankaltainen ohjelma, Rauman nuorisoseuran järjestämien Satakunnan nuorisoseurojen välisten urheilukilpailujen tulokset. SNSL Kansio Hb1. TMA.
8. Kertomus Kokemäen Pyrintö nuorisoseuran toiminnasta vuodelta 1919-1920. SNSL Kansio Eb2. TMA.
9. SNSL jk. 18.5.1925. SNSL Kansio Cb1. TMA.
10. Satakunnan Nuorisoseuran Liiton seurainvälisten Voimistelu- ja Urheilukilpailujen säännöt, Kokemäki 1928. SNSL Kansio Da2. TMA.
11. Kutsu Satakunnan Laulu-, Soitto- ja Urheilujuhille Luvialle kesäkuun 25. ja 26. päivinä 1938. SNSL:n kiertokirje n:o 4/1938. SNSL Kansio Cb1. TMA; Ks. myös pöytäkirja Satakunnan Nuorisoseurain Liiton neuvottelukokouksesta 23.-24.8.1930. SNSL Kansio Cb1. TMA.

12. Esimerkiksi Lahden suunnalla vaikuttaneen Itä-Hämeen Nuorisoseurojen Keskusseuran kesäurheiluohjelma käsitti vuonna 1933 miesten 5-ottelun ja naisten 3-ottelun, joista edelliseen kuuluivat 100 metrin juoksu, kuulantöytä, pituushyppy, keihäänheitto tai korkeushyppy sekä 1 500 metrin juoksu ja jälkimmäiseen 100 metriä, keihäs ja pituus. Varsinais-Suomen vastaavissa kisoissa oli 1930-luvun jälkipuoliskolla mukana 4-ottelu sekä 4x400 metrin viestijuoksu. Ks. Itä-Hämeen Nuorisoseurojen Keskusseuran kiertokirje 1/1933 "Itä-Hämeen Nuorisoseuroille" Nuorisoseurojemme kesäurheiluohjelma. SNSL Kansio F3. TMA.; VSNSK:n työsuunnitelma kaudelle 1936-1937. VSNSK Kansio Dc4. TMA.
13. Pöytäkirja Antrean nuorisoseurapiirin kesäjuhlasta 2.8.1936. Etelä-Karjalan nuorisoseurojen liiton kokoelma (tästä lähtien EKNSL) Kansio Ca:O. Mikkelin maakunta-arkisto (tästä lähtien MiMA); Viipurin nuorisoseurapiirin työsuunnitelma kaudelle 1934-1935. EKNSL Kansio Ca:4. MiMA.
14. Pöytäkirja Viipurin nuorisoseurapiirin vuosikokouksesta 25.10.1936 sekä Kertomus Viipurin nuorisoseurapiirin toiminnasta kaudella 1936-1937. EKNSL Kansio Ca:4. MiMA; Maakansa 5.9.1939 Viipurin nuorisoseurapiirin urheilukilpailut.
15. Kertomus Varsinais-Suomen Nuorisoseurain Keskusseuran toiminnasta vuodelta 1927. VSNSK Kansio Dc1. TMA.
16. Toivo Jokiniemen kirje (Varsinais-Suomen Nuorisoseurain Keskusseuran sihteerille) Viljami Tammistolle 27.12.1925. VSNSK Kansio Ea4. TMA.
17. Pöytäkirja Satakunnan Nuorisoseurojen liiton vaalikokouksesta. 5.11.1933. SNSL Kansio Ca1. TMA.
18. Satakunnan nuorisoseurojen tilastolliset vuosikertomukset vuosilta 1926-1930. SNSL Kansiot Eb2 ja Eb3. TMA.
19. Pöytäkirja Viipurin nuorisoseurapiirin vuosikokouksesta 25.10.1936, Viipurin nuorisoseurapiirin kiertokirje n:o 1/18.11.1936 sekä Pöytäkirja Viipurin nuorisoseurapiirin toimikunnan kokouksesta 18.12.1936. EKNSL Kansio Ca:4. MiMA.
20. VSNSK jk. 11.10.1935 ja 15.12.1935. Ks. myös pöytäkirjat vuodelta 1936. VSNSK Kansio Ca5. TMA.
21. Kutsu Satakunnan Laulu-, Soitto- ja Urheilujuhille Luvialle kesäkuun 25. ja 26. päivinä 1938. SNSL:n kiertokirje n:o 4/1938. SNSL Kansio Cb1. TMA.
22. Kertomus VSNSK:n toiminnasta vuonna 1928. VSNSK Kansio Dc1. TMA.
23. SNSL neuvottelukok. 23.-24.8.1930. SNSL Kansio Cb1. TMA.
24. Ks. esim.: Satakunnan Nuorisoseurain Liiton vuoden 1936 työsuunnitelma, SNSL:n kiertokirje n:o 10/1935. SNSL Kansio Cb1 TMA; Satakunnan Nuorisoseurain Liiton vuoden 1931 työsuunnitelma. SNSL:n kiertokirje n:o 11/1930. SNSL Kansio Da2. TMA.
25. VSNSK jk. 22.-23.1.1927 ja 26.1.1929 sekä esim. 7.1.1935. VSNSK Siteet Ca2 ja Ca3 sekä Kansio Ca5. TMA; Kertomukset VSNSK:n toiminnasta vuosilta 1929 ja 1932. VSNSK Kansio Dc1. TMA.

26. Pöytäkirjat Sirkjärven nuorisoseuran kokouksesta 19.2.1922 sekä seuran johtokunnan kokouksesta 28.2.1922. EKNSL Side Cb:43. MiMA.
27. Varsinais-Suomi näyttenumero/1929 Kuukauden kuulumisia.
28. Pöytäkirjat Satakunnan Nuorisoseurojen Liiton seurainvälisistä hiihtokilpailuista Eurajoella 29.3.1919 sekä Kiukaisissa 25.3.1920. SNSL Kansio Hb1. TMA.
29. Rauman nuorisoseuran yleinen kokous 26.2.1920, 27.1.1921 ja 24.2.1921. Rauman nuorisoseurojen arkisto Kansio A1 /Ca1 ja Cb1. TMA.
30. Ks. esim. Pöytäkirja Rauman maalaiskunnan nuorisoseuran kokouksesta 5.3.1922, 2.4.1922 ja 2.3.1924. Rauman maaseurakunnan nuorisoseuran arkisto Kansio C1. TMA.
31. Kutsumus Satakunnan Nuorisoseurain Liiton hiihtokilpailuihin, SNSL:n kiertokirje 10/1924-25 sekä Kilpailupöytäkirja SNSL:n hiihtokilpailuista 22.3.1925 Keikyässä. SNSL Kansio Hb1. TMA.
32. Satakunnan Nuorisoseurain Liiton vuoden 1936 työsuunnitelma, SNSL:n kiertokirje n:o 10/1935. SNSL Kansio Cb1. TMA; Satakunnan Nuorisoseurain Liiton vuoden 1931 työsuunnitelma, SNSL:n kiertokirje n:o 11/1930. SNSL Kansio Da2. TMA; Satakunnan Nuorisoseurain Liiton seurainväliset hiihtokilpailut Huittisissa 22/2 1932 sekä SNSL:n vuoden 1937 talvipäivien hiihtokilpailujen pöytäkirjat. SNSL Kansio Hb1. TMA.
33. VSNSK jk. 12.12.1937. VSNSK Kansio Ca5. TMA.
34. VSNSK jk. 22.4.1934. VSNSK Kansio Ca5. TMA.
35. Pöytäkirjat Viipurin nuorisoseurapiirin toimikunnan kokouksista 6.3.1935 ja 22.2.1938, Viipurin nuorisoseurapiirin kiertokirje n:o 3/14.1.1936 piirin nuorisoseuroille sekä Kertomukset Viipurin nuorisoseurapiirin toiminnasta toimintavuosilta 1934-1935 ja 1935-1936. EKNSL Kansio Ca:4. MiMA; Karjala 24.2.1937 Viipurin nuorisoseurapiirin hiihtokilpailut sekä 21.2.1939 Viipurin nuorisoseurapiirin hiihtokilpailut.
36. Ks. esim. kertomus Rauman maalaiskunnan nuorisoseuran toiminnasta 1919-20. SNSL Kansio Eb2. TMA.
37. Satakunnan Nuorisoseurain Liiton vuosikertomus 1920-1921, laatinut K. N. Hanhijärvi, Kokemäki 1922. SNSL Kansio Dc1. TMA.
38. Kiukaisten nuorisoseuran tilastollinen ja kirjallinen toimintakertomus vuodelta 1921. SNSL Kansio Eb2. TMA.
39. Tilastollinen vuosikertomus Eurajoen nuorisoseuran toiminnasta kaudella 1919-20. SNSL Kansio Eb2. TMA.
40. Ks. esim. tilastolliset vuosikertomukset SNSL:n jäsenseurojen toiminnasta vuosina 1934-1935. SNSL Kansio F4. TMA.
41. Ks. Satakunnan nuorisoseurojen tilastolliset vuosikertomukset 1920-luvun lopulta ja 1930-luvun alkupuolelta. SNSL Kansiot Eb2 ja Eb3. TMA.

42. Keski-Suomen Nuorisoseurain Liiton vuosikertomus vuodelta 1936, Jyväskylä 1937 s. 15. SNSL Kansio F5. TMA.
43. Lopenkulman Nuorisoseuran työsuunnitelma kaudelle 1927-28 sekä Tilastollinen vuosikertomus Lopenkulman nuorisoseuran toiminnasta 1927-28. Ks. myös seuran tilastolliset vuosikertomukset esim. parilta aiemmalta ja parilta seuraavalta vuodelta. SNSL Kansio Eb3. TMA.
44. VSNSK jk. 20.3.1932. VSNSK Side Ca3. TMA; Karjala 1.10.1935 Viipurin ns-piirin urheilukilpailut.
45. Viipurin nuorisoseurapiirin työsuunnitelma vuodelle 1935-1936 sekä Pöytäkirja Viipurin nuorisoseurapiirin vuosikokouksesta 20.10.1935. EKNSL Kansio Ca:4. MiMA.
46. VSNSK:n työsuunnitelma kaudelle 1937-1938. VSNSK Kansio Dc4. TMA.
47. Tilastollinen vuosikertomus Rauman nuorisoseuran toiminnasta vuodelta 1934. SNSL Kansio Eb3. TMA.
48. Pöytäkirjat Kalalammin nuorisoseuran johtokunnan kokouksista 1925-1930, Pöytäkirja Kalalammin nuorisoseuran opintokerhon perustavasta kokouksesta 10.11.1926, Kertomukset Kalalammin nuorisoseuran toiminnasta vuosilta 1925-1930. EKNSL Kansio Cb:6. MiMA.
49. Sirkjärven nuorisoseuran pöytäkirjat vuosilta 1921-1938. EKNSL Siteet Cb:43 ja Cb:44. MiMA.
50. Kertomukset Ala-Kaukolan nuorisoseuran "Raivaajien" toiminnasta vuosilta 1934-1939. EKNSL Side Cb:1. MiMA.